

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/ L-022

**O MATERIJALIJ PODRŠCI PORODICAMA DECE SA
STALNIM OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA**

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu poglavlja 5.1. (j) I 9.1.26. (a) Ustavnog okvira za privremenu samoupravu na Kosovu;

Polazeći od činjenice da Kosovo garantuje prava utvrđena Konvencijom o pravima deteta;

Polazeći od činjenice da se na Kosovu zabranjuje diskriminacija dece na bilo kojoj osnovi;

Imajući u vidu značaj, ulogu i poteškoće porodice u zaštiti i zbrinjavanju dece sa stalnim ograničenim sposobnostima,

Usvaja

**ZAKON O MATERIJALIJ PODRŠCI PORODICAMA DECE SA
STALNIM OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA**

GLAVA I

Osnovne odredbe

Član 1.

Ovim se zakonom reguliše pravo na materijalnu podršku porodicama koje čuvaju i staraju se o deci sa stalnim ograničenim sposobnostima i način ostvarivanja ove materijalne pomoći.

Član 2. Ograničenja

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

“Deca sa stalnim fizičkim mentalnim ili čulnim ograničenim sposobnostima ” smatraju se deca od rođenja do 18. godine starosti sa stalnim boravkom na Kosovu, koja su potpuno nesposobna da izvršavaju svakodnevne životne aktivnosti bez pomoći drugog lica.

“Podnosioc zahteva za materijalnu podršku i staranje”, podrazumeva osobu koja podnosi zahtev za materijalnu podršku.

“Odgovarajući autoritet”, podrazumeva Departament za socijalnu zaštitu ili neki drugi odgovarajući organ koji MRSZ ovlašćuje za administriranje staranja.

“Staranje” podrazumeva beneficiju koja se administrira od strane MRSZ-a, i služi da bi pružila finansijsku podršku osobama koje pružaju ovu pomoć i staranje.

“Materijalna podrška” je finansijska beneficija u obliku mesečnog novčanog iznosa ili drugi oblik novčane naknade koja se administrira od strane MRSZ-a, za porodice sa decom sa stalnim ograničenim sposobnostima.

“Lekarska komisija” podrazumeva grupu sačinjenu od lekarskih eksperata, imenovanih od strane MRSZ-a da bi utvrdili stepen zdravstvenog stanja deteta.

“Ekspert” podrazumeva osobu koja je završila specijalizaciju iz lekarske delatnosti i koja je licencirana kao ekspert.

“Mesečni iznos” podrazumeva tačan iznos materijalnih sredstava koji će se isplatiti porodici deteta sa stalnim ograničenim sposobnostima.

“Porodična zajednica” definiše se kao grupa individualaca koji žive pod jednim krovom i zajednički dele troškove života. Po ovom zakonu, porodična zajednica može obuhvatiti i osobe koje nisu članovi uže porodice.

“Porodica”, je zajednica koja je sačinjena od podnosioca zahteva i svih drugih članova porodice koji se nalaze u porodičnoj zajednici: supružnik ili partner koji živi zajedno sa njim. Roditelji i deca obuhvatajući i usvojenu decu, decu smeštenu u porodici, ili decu od jednog partnera.

“Rešenje” je pravni akt koji donosi odgovarajući autoritet, Departament za socijalnu zaštitu, za priznavanje prava na materijalnu pomoć porodici ili drugoj osobi koja se stara o detetu sa ograničenim sposobnostima.

“Ekspertiza” podrazumeva proceduru utvrđivanja vrste, stepena i težine fizičkog, mentalnog ili čulnog ili kombinovanog oštećenja.

“Stalna ograničena sposobnost” podrazumeva zdravstveno stanje deteta koje se potpuno i trajno ne može kretati ili ne može obavljati svakodnevne životne aktivnosti bez pomoći drugog lica .

“Dete” podrazumeva svaku osobu ispod 18. godina starosti sa izuzetkom kada se godište sazrevanja dostigne prije, u skladu sa zakonodavstvom kojem ono podleže.

“MRSZ”, podrazumeva Ministarstvo za rad i socijalnu zaštitu.

Član 3.

3.1. U cilju zaštite dece sa stalnim ograničenim sposobnostima, Ministarstvo rada i socijalne zaštite utvrđuje svoju strategiju za ovu kategoriju dece.

3.2. Ministarstvo rada i socijalne zaštite, obezbeđuje materijalnu podršku porodicama sa decom stalnih ograničenih sposobnosti, u skladu sa mogućnostima Kosovskog Budžeta.

3.3. Materijalna pomoć porodicama sa decom stalnih ograničenih sposobnosti, će se pružiti od strane Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu, preko svog Departmana za socijalnu službu.

3.4. Materijalna pomoć omogućava deci sa stalnim ograničenim sposobnostima da žive jedan normalniji život sa uslovima koji garantuju njihovo dostojanstvo, i olakšavaju njihov život.

3.5. Materijalna pomoć za decu sa stalnim ograničenim sposobnostima se isplaćuje na ime roditelja ili njihovog staratelja, preko bankarskog žiroračuna.

GLAVA II

Ostvarivanje prava na materijalnu pomoć

Član 4.

4.1. Pravo na materijalnu pomoć za decu sa stalnim ograničenim sposobnostima će se realizovati u obliku finansijske novčane podrške.

4.2. Ova materijalna sredstva se daju porodici ili staraocu koji nudi pomoć i staranje za dete sa stalnim ograničenim sposobnostima kome je priznato ovo pravo.

4.3. Visina i rok za davanje ovih finansijskih sredstava se odredjuju podzakonskim aktima i doneti od strane Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu.

Član 5.

Pomoć i briga za ispunjavanje svakodnevnih životnih aktivnosti pripada deci sa stalnim ograničenim sposobnostima od 1-18 godina, koji su gradjani Kosova i koji su sa stalnim ograničenom sposobnostima da se na samostalni način pokreću i da izvršavaju svakodnevne životne aktivnosti. Za ove osobe je potrebna tudja nega 24 sata.

Član 6.

6.1. U decu sa stalnim ograničenim sposobnostima se podrazumevaju:

a) nepokretna deca;

b) potpuno slepa deca kao i

c) deca koja zbog svoje prirode bolesti, stalnih bolesti, nisu sposobni da se na samostalno kreću, u stanu, ili određenim mestima po potrebi, niti sa pomoćnim sredstvima, niti su u mogućnosti da hrane sebe, da se obuku ili svuku, da vrše fiziološke potrebe kao i da održavaju potrebnu ličnu higijenu.

GLAVA III

Lekarska komisija za ocenjivanje dece sa stalnim ograničenim sposobnostima

Član 7.

7.1. Komisija ocenjuje vrstu, stepen, i težinu fizičkog, mentalnog ili čulnog oštećenja dece sa stalnim ograničenim sposobnostima.

Član 8.

8.1. Ministarstvo rada i socijalne zaštite, donosi rešenje o osnivanju lekarske komisije za procenu zdravlja dece sa stalnim ograničenim sposobnostima koja uživaju posebnu zaštitu ovim zakonom.

8.2. Sa ovim rešenjem se određuje teritorijalna odgovornost lekarske komisije.

8.3. MRSZ sa posebnim rešenjem osniva prvostepenu i drugostepenu lekarsku komisiju.

Član 9.

Sastav lekarske komisije i način rada u proceduri priznavanja prava na pomoć i brigu

9.1. Lekarska komisija sastoji se od pet (5) eksperata.

9.2. Lekarska komisiju čine predsednik, zamenik predsednika komisije, i četiri (3) člana, i jednaki broj njihovih zamenika.

9.3. Za predsednika, zamenika predsednika i članove komisije, kao i za njihove zamenike određuju se osobe sa završenom specijalizacijom nakon fakulteta i sa najmanje pet (5) godina radnog staža u njihovim poljima.

9.4. MRSZ može u komisiji dodati i osobu sa visokim kvalifikacijama u njenom polju socijalne nauke, ali ne više od jednog (1) člana.

9.5. Članovi prvostepene komisije nemogu biti istovremeno i članovi drugostepene komisije.

Član 10. Prvostepena komisija

10.1. Za članove Komisije se određuju;

- a) službenik socijalne službe;
- b) lekar specijalista pedijatrije;
- c) lekar specijalista oftamologije –ORL;
- d) lekar specijalista fizioterapeut-ortoped;
- e) lekar specijalista eurologije ili neuropsihijatar;
- f) lekar specijalista iz psihijatrije.

10.2. Svakom članu prvostepene komisije se određuje zamenik iz iste oblasti specijalizacije.

10.3. Za predsednika prvostepene komisije imenuje se lekar specijalista pedijatrije.

Član 11. Drugostepena komisija

11.1. Za članove drugostepene komisije se određuje;

- a) službenik socijalne službe;
- b) lekar specijalista pedijatrije;
- c) lekar specijalista oftamologije – ORL;

d) lekar specijalista fizioterapeut – ortoped;

e) lekar specijalista neurologije ili psihijatar.

11.2. Svakom članu drugostepene komisije se određuje zamenik iz iste oblasti specijalizacije.

11.3. Za predsednika drugostepene Komisije imenuje se lekar specijalista pedijatrije.

11.4. Predsedniku Komisije se određuje zamenik iste specijalizacije

GLAVA IV

Procedura za ekspertizu

Član 12.

12.1. Centar za socijalni rad, nadalje CSR koja razvija proceduru poznavanja materijalne pomoći, porodicama dece sa stalnim ograničenim sposobnostima, ukoliko zaključi da se mora izvršiti ispitivanje, donosi zaključak i predaje svu dokumentaciju prvostepenoj komisiji za ispitivanje.

12.2. Na bazi zaključka CSR-a i predstavljenih podataka, predsednik prvostepene komisije za svako ispitivanje poziva članove komisije koji daju pisano mišljenje za konkretan slučaj, nakon što su razmatrali dokumentaciju i pregledali osobu.

12.3. Članovi komisije mogu dati podeljena mišljenja o izvršenom ispitivanju u konkretnom slučaju, i nakon analize svih procena eksperata, sastavlja se zajednički pisani izveštaj koji potpisuje predsednik komisije kao i svi ostali članovi koji su uzeli učešća u pregledu osobe.

Član 13.

13.1. Prvostepena komisija je obavezna da svoje mišljenjem vezano za slučaj dostavi najkasnije 21 dan od dana donošenja odluke o završetku pregleda.

13.2. Komisija predaje CSR pisani izveštaj u dva (2) primerka i sve ostale prateće podatke vezane za konkretni slučaj.

13.3. Dokumentacija vezana za dato mišljenje u izveštaju je profesionalna poslovna tajna.

13.4. Komisiski izveštaj mora sadržati :

a) lične podatke osobe;

b) zdravstvenu dijagnozu osobe;

- c) vrstu, stepen i težinu telesnog, mentalnog ili čulnog oštećenja);
- d) postojanje potrebe za stalnu pomoć i stanje;
- e) datum izveštaja i potpis;
- f) preporuku lekara za procenu ponovnog zdravstvenog stanja.

Član 14.

Procedura, odgovornosti i nadležnost drugostepene komisije

14.1. Nezadovoljna stranka može predati žalbu protiv rešenja prvostepene komisije donete od strane CSR-a, rešenje koje je doneto na bazi Izveštaja prvostepene Komisije. CSR sav material šalje drugostepenoj komisiji na novi pregled ukoliko je to potrebno da se reši na drugom stepenu. Žalba se podnosi preko organa koje je donelo prvostepeno rešenje.

14.2. Ekspertska drugostepena komisija ima pravo da na bazi postojećih i dupunskih dokumenata da u konkretnom slučaju žalbu usvoji, odbije ili da je vrati na ponovno razmatranje prvostepenoj komisiji.

14.3. Izveštaj drugostepene komisije se daje pismeno u dva (2) primerka, sadrži sve elemente kao i izveštaj prvostepene komisije.

Član 15.

Komisija koja vrši pregled održava administrativnu evidenciju za uradjeni posao od trenutka donošenja odluke završenog pregleda, za uzeta dokumenta, za održane sastanke kod Komisije, za osobe za koje je uradjen pregled.

Član 16.

16.1. Predsedniku i članovima komisije za pregled pripada nagrada za njihov rad.

16.2. Visina kompenzacije, način isplate određuje se sa aktom ekspertskog određivanja ili sa nekim drugim posebnim aktom.

16.3. Mandat Komisije za procenu dece sa stalnim ograničenim sposobnostima traje dve (2) godine.

GLAVA V

Upravni postupci u ostvarivanju prava

Član 17.

Finansijska sredstva za implementaciju ovog zakona obelzbediće se iz Kosovskog Budzeta.

Član 18.

18.1. Materijalnu podršku može realizovati osoba tačnije porodica, bez obzira na njegovo ili porodično materijalno stanje, ukoliko ima dete sa stalnim ograničenim sposobnostima

18.2. Zahtev za materijalnu podršku se dostavlja CSR-e, u svako vreme dok dete sa stalnim ograničenim sposobnostima ne napuni osamnest (18) godina starosti.

18.4. Zahtev se podnosi popunjavanjem obrazca koji priprema Departman za socijalnu zaštitu i uz koji se prilažu i dokumenta koja se traže od strane MRSZ - Departman za socijalnu zaštitu.

Član 19.

(1) Zahtevu za realizaciju materijalne podrške se moraju priložiti sledeća dokumenta:

- a) fotokopija lične karte podnosioca zahteva;
- b) obaveštenje o mestu boravka deteta sa stalnim ograničenim sposobnostima;
- c) izvod rodjenih, za dete;
- d) rešenje za staraoca, ukoliko staralac podnosi zahtev;
- e) lekarsku dokumentaciju sa epikrizom.

Član 20.

Realizacija ovog prava podrazumeva posebni novčani dodatak koji će Ministarstvo isplatiti porodici ili staraocu deteta sa stalnim ograničenim sposobnostima, koje zbog teške fizičke, psihičke ili čulne, urodjene ili bolesti koja je kasnije nastupila, koje za

ispunjavanje svakodnevnih životnih aktivnosti su uslovljeni na pomoć drugih osoba, zbog čega porodica ima dodatnih i vanrednih troškova.

Član 21.

21.1. Direktor CSR donosi odluku na osnovu :

- a) pismenog zahteva upućenog CSR-u;
- b) fotokopija lične karte ukoliko je ima;
- c) izvoda rođenih;
- d) izveštaja lekarske komisije za zdravlje deteta sa stalnim ograničenim sposobnostima;
- e) podataka za porodicu ili osobu koje se stara o detetu sa stalnim ograničenim sposobnostima;
- f) podataka o mestu boravka deteta sa ograničenim sposobnostima.

21.2. Ministarstvo za Rad i Socijalnu Zaštitu sa posebnim aktom može zatražiti i druge dokumente osim onih predviđenih u članu 19 i 21 ovog Zakona.

Član 22.

Podnošenje zahteva i odlučivanje

22.1. Roditelj ili staratelj, vrši pismeni zahtev, u CSR za poznavanje prava o materijalnoj podršci za staranje nad detetom sa stalnim ograničenim sposobnostima.

22.2. CSR donosi rešenje kojim se upoznaje pravo za materijalnu podršku roditelja ili staraoca sa detetom stalnih ograničenih sposobnosti.

22.3. Rešenje sadrži podatke o detetu koje uživa ovo pravo i podatke o porodici, tačnije o osobi koja realizuje materijalnu pomoć za staranje, kao i visinu i način realizacije materijalne (pomoć) podrške.

22.4. Visina mesečnog iznosa za materijalnu podršku porodici deteta sa stalnim ograničenim sposobnostima se određuje sa podzakonskim aktom koji donosi MRSZ.

Član 23.

Pravo na žalbu

23.1. Nezadovoljna stranka sa rešenjem CSR ima pravo žalbe u roku od 15. dana od dana prijema.

23.2. Žalba se upućuje odgovarajućim autoritetima, deparatament za Sicialne Zastitne, preko CSR.

23.3. MRSZ vezano za žalbu predstavljenu od stranke može proveriti: Prvostepeno rešenje, da izmeni ili isto vrati na razmatranje.

23.4. MRSZ u roku od 30 dana će doneti novo rešenje vezano za žalbu protiv rešenja prvostepenog organa.

23.5. Rešenje MRSZ-a II stepena je završni akt u administrativnoj proceduri.

23.6. Stranka koja je nezadovoljna drugostepenim rešenjem MRSZ-a ima pravo da se obrati nadležnom sudu.

Član 24.

Poverljivost ličnih podataka podnosioca zahteva

24.1. Ministarstvo rada i socijalne zaštite, garantuje poverljivost ličnih podataka koji su pribavljeni od podnosioca zahteva, osim u pojedinim slučajevima predviđenim zakonom.

14.2. Porodica koja realizuje materijalnu podršku za staranje o detetu sa stalnim ograničenim sposobnostima obavezna je da prijavi sve promene koje utiču na realizaciju ovog prava.

24.3. Monitorisanje ovog prava vrši DMS preko CSR-a.

GLAVA VI

Prolazne odredbe

Član 25.

25.1. Za implementaciju zakona, MRSZ može doneti druge podzakonske akte u roku od šest meseci od dana odobrenja ovog zakona, koje nemogu biti u protivnosti sa ovim Zakonom ili drugim zakonom na snazi.

25.2. Pravo na materijalnu podršku se priznaje od dana podnošenja zahteva za ostvarivanje ovog prava.

Član 26.

26.1. Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi svaka odredba primenjiva na Kosovu koja je u suprotnosti sa ovim zakonom.

26.2. U nedostatku odredaba ovog zakona sprovodiće se odgovarajuće odredbe Zakona o zdravstvu, Zakona o socijalnim i porodičnim uslugama, Zakona o pravima i građanskim odgovornostima u pružanju zdravstvene nege i drugih primjenjivih zakona na Kosovu.

Član 27.
Stupanje na snagu

27.1. Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od strane Skupštine Kosova i objavljivanja u Služenom listu Kosova.

Zakon br. 03/ L-022
16. maja 2008. godine

Presednik Skupštine Republike Kosova

Jakup KRASNIQI